

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Wtorek

10 marca 2026

nr 20 (LXXXI)

cena: 19 Kč

REGION
WIELKIE
ZABEZPIECZANIE PRZED
POWODZIĄ STR. 2-3

KULTURA
DOSTRZEC POLAKÓW
NA ZAOLZIU
STR. 4

ZBLIŻENIA
GORSETY, SZPILE
I KREW NA
DYWANACH STR. 5

Powrót z Bliskiego Wschodu

ŚWIAT: Ministerstwo Spraw Zagranicznych Republiki Czeskiej poinformowało w poniedziałek, że do niedzielnego poranka z objętego konfliktem zbrojnym Bliskiego Wschodu samolotami wojskowymi i cywilnymi koordynowanymi przez rząd wróciło 1,5 tys. czeskich obywateli. W ubiegłą środę przyleciała do Pragi m.in. 13-osobowa grupa nauczycieli i towarzyszących im osób z jednej ze szkół podstawowych w Trzyńcu.

Danuta Chlup

Część pedagogów z ewangelickiej Kościelnej Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Trzyńcu postanowiła wybrać się w czasie ferii wiosennych wraz z osobami towarzyszącymi na tygodniowy wyjazd edukacyjno-poznawczy do Izraela. Trzynastoosobowa grupa wyleciała z Krakowa 22 lutego, miała wrócić w niedzielę 1 marca. Niestety w sobotę uczestnicy dowiedzieli się, że Izrael i Stany Zjednoczone zaatakowały Iran i przestrzeń lotnicza została zamknięta. Niedzielnego lotu WizzAiru z Tel Awiwu do Krakowa został odwołany.

– Przed odlotem do Izraela wiedzieliśmy, że sytuacja jest napięta, lecz nie spodziewaliśmy się, że dojdzie w tak krótkim czasie do takiej eskalacji – przyznaje w rozmowie z „Głosem” jedna z uczestniczek, dyrektorka szkoły Monika Guńka.

Grupa zwiedziła Jerozolimę, pojechała w okolice Morza Martwego, do Galilei i Tyberiady. W sobotę 28 lutego w trakcie zwiedzania góry Arbel grupa się dowiedziała, że powrót do kraju będzie mocno utrudniony.

– W niedzielę rano mieliśmy wracać z WizzAirem z Tel Awiwu do Krakowa. Ale w ogóle nie pojechaliśmy na lotnisko, ponieważ lot został odwołany. Przewoźnik oferował zwrot kosztów albo przebukowanie lotów na terminy po 7 marca, kiedy loty miały zostać wznowione. Szukaliśmy rozwiązania, ponieważ nie chcieliśmy przedłużać pobytu o tydzień – ze względu na organizację nauczania w szkole oraz dodatkowe koszty – opowiada Monika Guńka.

Grupa rozważała opcję popłynięcia łodzią na Cypr i szukania lotu stamtąd, jednak miasto portowe Haifa również było ostrzeliwane, a przestrzeń lotnicza na Cyprze została zamknięta.

Zaraz po otrzymaniu informacji o niemożności powrotu do domu grupa skontaktowała się z Ambasadą Czeską w Tel Awiwie.

– Komunikacja była dobra. Powiedziano nam, że mamy czekać na informację o możliwym locie organizowanym przez państwo. Pani z ambasady cały czas była z nami w kontakcie – relacjonuje pani Monika. Czekali w hotelu w Tyberiady, gdzie musieli wykupić dodatkowe dwa noclegi i przedłużyć wypożyczenie samochodów.

W nocy z poniedziałku na wtorek wyjechali na polecenie ambasady samochodami do Tel Awiwu, skąd ambasada zapewniła transport czeskich obywateli, którzy zgłosili się do ewakuacji, autokarem do Egiptu. Przekroczenie granicy izraelsko-egipskiej w Eilacie wiązało się z kontrolą i dodatkowymi opłatami, lecz w końcu grupa szczęśliwie dotarła

do Sharm El Sheikh, skąd miał zabrać ludzi wojskowy samolot przesyłany z Pragi.

Lot powrotny podzielony był na dwie części, najpierw samolot leciał na Kretę, co zajęło cztery godziny, po półgodzinnej przerwie z Krety do Pragi – kolejne cztery. W środę rano wylądował w czeskiej stolicy.

– CASA to wojskowy samolot śmigłowy, nie leci szybko, w dodatku panuje w nim duży hałas. Lot nie był zbyt komfortowy, lecz cieszyliśmy się, że wracamy. Jesteśmy bardzo wdzięczni za pomoc czeskiej ambasady i rządowi. A także wszystkim tym, którzy wspierali nas i modlili się o nasz szczęśliwy powrót. To było dla nas bardzo ważne – dodaje Monika Guńka.

● Część grupy z trzyńskiej szkoły obok samolotu CASA po wylądowaniu w Pradze. Fot. ARC Monika Guńka

MSZ RC w zaktualizowanych wczoraj zaleceniach odradza od podróży do krajów w rejonie Bliskiego Wschodu.

„W obecnej dynamicznie rozwijającej się sytuacji nie da się przewidzieć jej dalszego rozwoju i możliwości ewentualnej repatriacji. Prosimy wobec tego o konsekwentne i odpowiedzialne rozważenie jakichkolwiek podróży” – czytamy na stronie internetowej ministerstwa. Obywatele czescy powinni decydować się na podróż do krajów sąsiadujących z Iranem tylko wtedy, gdy to jest absolutnie konieczne.

W OBIEKTYWIE »GŁOSU«

• Wydarzenia na Bliskim Wschodzie mają wpływ m.in. na ceny paliw nie tylko w naszym regionie. Po obu stronach Olzy ceny wzrosły o kilka koron czy kilkadziesiąt groszy... Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

CYTAT NA DZIŚ

Agata Turkot

aktorka grająca główną rolę w polskim serialu HBO Max „Piekło kobiet”, którego premiera miała miejsce w piątek 6 marca

...

To szokujące, jak niewiele zmieniło się w kwestii praw kobiet przez sto lat. Może ruszyliśmy się na tej planszy o jedno pole, może o dwa, ale wiele problemów nadal nie jest rozwiązanych. Są rzeczy, które się zmieniły, np. postrzeganie wieku. Sto lat temu trzydziestoparolatka była uważana za dojrzałą kobietę. Moja bohaterka Helena ma 34 lata. W czasach, gdy rozgrywa się „Piekło kobiet” uważano, że jest za stara, żeby mieć dzieci. Dziś jest inaczej i coraz bardziej powszechne jest, że kobiety decydują się na późne macierzyństwo

Znajdź nas na Facebooku

Znajdź nas na YouTube

Znajdź nas na X-ie

Wejdź do STREFY PREMIUM

DZIŚ...

10

marca 2026

Imieniny obchodzą:

Cyprian, Makary
Wschód słońca: 5.59
Zachód słońca: 17.32
Do końca roku: 296 dni

(Nie)typowe święta:

Dzień Mężczyzn,
Międzynarodowy Dzień Dud

Przysłówie:

„Mężennicy, jeśli psocą, będzie dżdżysto Wielką Nocą, a gdy kropła dżdżu nie spadnie, przez sześć niedziel będzie ładnie”

JUTRO...

11

marca 2026

Imieniny obchodzą:

Konstanty, Benedykt
Wschód słońca: 5.57
Zachód słońca: 17.34
Do końca roku: 295 dni

(Nie)typowe święta:

Dzień Sołtysa
Przysłówie:
„Jeśli zapusty pogodne bywają, Świąt Wielkanocnych tak się spodziewają”

POJUTRZE...

12

marca 2026

Imieniny obchodzą:

Grzegorz, Bernard, Innocenty
Wschód słońca: 5.55
Zachód słońca: 17.36
Do końca roku: 294 dni

(Nie)typowe święta:

Dzień Matematyki
Przysłówie:
„Na św. Grzegorza idzie zima do morza”

POGODA

wtorek

dzień: 13 do 15°C
noc: 8 do 6°C
wiatr: 5-7 m/s

środa

dzień: 15 do 17°C
noc: 8 do 6°C
wiatr: 4-6 m/s

czwartek

dzień: 14 do 16°C
noc: 7 do 5°C
wiatr: 2-4 m/s

Wielkie zabezpieczanie przed powodzią

Przedsiębiorstwo państwowe Dorzecze Odry w porozumieniu z władzami Bogumina dokonuje przeglądu i pomiarów wszystkich wałów przeciwpowodziowych, w tym krytycznych miejsc w Szonychlu, dzielnicy miasta, gdzie we wrześniu 2024 roku woda przełała się przez wał. Jeszcze w tym roku spółka zakończy budowę wału w Pudłowie, dzięki czemu system przeciwpowodziowy będzie kompletny.

Łukasz Klimaniec

Według specjalistów z Dorzecza Odry, powódzie sprzed dwóch lat mogły wpły-

nąć na stan techniczny wałów przeciwpowodziowych oraz na ich wysokość. Chociaż są one projektowane na tzw. wielką wodę (wodę stulecia), w niektórych miejscach doszło do ich przelania.

• Prace związane z budową wału w Pudłowie mają zostać zakończone w tym roku. Fot. mat. pras.

tw. powodzi stulecia czy też przyczyną było uszkodzenie wału lub inny problem – dodał.

Wyniki specjalistycznych pomiarów wykonywanych przez specjalistów z Dorzecza Odry mają być znane do połowy tego roku i przekazane władzom miasta wraz z propozycjami rozwiązania ewentualnych niedociągnięć.

Jednocześnie jeszcze w tym roku zostanie dokończony wał przeciwpowodziowy w Pudłowie. To właśnie ten odcinek podczas powodzi w 2024 roku stał się miejscem, przez które wezbrana Odra wlewała się do Nowego Bogumina. W Pudłowie woda zalała nie tylko domy, lecz także stację rozdzielczą spółki ČEZ, przez co miasto przez kilka dni pozostało bez prądu. Dlatego Dorzecze Odry buduje również przestrzeń retencyjną na potoku Lutyńka przed Nową Wsią na wypadek wezbrania rzeki Olzy. Po zakończeniu obu inwestycji system przeciwpowodziowy Bogumina będzie kompletny. ▀

– Zaskoczyło nas, że wał przełał się w Szonychlu, co w przypadku kolejnego nadzwyczajnego zdarzenia stanowiłoby poważny problem – przyznał burmistrz Bogumina Lumír Macura. – Po tamtej powodzi

spotkaliśmy się z przedstawicielami Dorzecza Odry i uzgodniliśmy, że wszystkie wały zostaną ponownie zmierzone i skontrolowane. Wyniki powinny wykazać, czy woda przekroczyła parametry projektowe dla

włamań do samochodów osobowych ma na koncie 31-letni mężczyzna zatrzymany przez policjantów z Orłowej. Przy trzech włamaniach pomagał mu 34-letni współnik, który także został zatrzymany. Mężczyźni z samochodów ukradli kable rozruchowe, kamizelki odblaskowe, ładowarki, kurtkę zimową oraz zostawioną tam gotówkę – wszystko o łącznej wartości ok. 6 tysięcy koron. W kilku przypadkach odchodzili z pustymi rękami, bo w samochodach nic nie było. Jednak szkody powstałe w wyniku uszkodzenia aut podczas włamań sięgnęły 60 tysięcy koron. Włamywaczom grozi do dwóch lat więzienia. (klm)

Zamiast wina... rekreacja

Nowa przestrzeń pojawi się nad Olzą. W Cieszyźnie-Błogocicach, gdzie znajdowały się kiedyś Cieszyńskie Zakłady Przetwórcze „Las” produkujące wina owocowe, wódki, soki i syropy, zostanie niebawem utworzona strefa rekreacji i wypoczynku. Miasto na ten cel dostało ponad 7 mln zł dofinansowania z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji oraz budżetu państwa.

Historia zakładów w Cieszyźnie-Błogocicach sięga 1785 roku i założenia tam wytwórni rosolisów, która później została Arcyksiążęcą Fabryką Wódki i Likierów. Po II wojnie światowej zaprzestano produkcji mocnych alkoholi skupiając się na sokach i winach owocowych. Zakład, rozbudowany i prężnie działający w latach 70. i 80., upadł po 1989 r. W 2000 roku został wykreślony z rejestru przedsiębiorstw państwowych. W ostatnich latach mieścił się tu m.in. skład opałowy, skup jabłek, hurtownia instalacyjna, punkt skupu złomu. W 2020 roku teren kupiło miasto Cieszyń i zdecydowało się na rewitalizację, bo wartość użytkowa terenu obecnie równa jest zeru.

Za sprawą dofinansowania zabudowania po byłej fabryce zostaną

• Teren dawnych Cieszyńskich Zakładów Przetwórczych „Las” to dziś jedna wielka ruina. Fot. SZYMON BRANDYS

wyburzone (za wyjątkiem budynku znajdującego się przy ul. Bolko Kantora 5), wycięte zostaną samosiejki, dzięki czemu powstanie zrekultywowany teren o powierzchni około 2,2 ha, który zostanie przeznaczony na działalność gospodarczą, sportową i rekreacyjną. Również rok temu mieszkańcy w konsultacjach proponowali utworzenie tam wodnego placu zabaw, parku trampolin ze ścianką wspinaczkową, boiska do

Renata Czader Osobistością Non Profit

• Renata Czader odebrała nagrodę w towarzystwie syna Tadeusza. Fot. Asociacje Trigon

Renata Czader, założycielka i prezes Stowarzyszenia „Nigdy nie jesteś sam”, otrzymała prestiżową nagrodę Osobistość Sektora Non Profit 2025. Odebrała ją w Ostrawie z rąk Jaromíra Hrona, przewodniczącego Zrzeszenia Pozarządowych Organizacji Non Profit Republiki Czeskiej (ANNO) i przewodniczącej ANNO województwa morawsko-śląskiego Olgi Rosenbergowej.

Uroczyste wręczenie nagród jubileuszowej dziesiątej edycji odbyło się już w grudniu ub. roku w

Ratuszu Staromiejskim w Pradze. Renata Czader nie mogła w nim wziąć udziału, dlatego wręczono jej ją dodatkowo w ostrawskim Barze Mlecznym Naproti, który jest przedsiębiorstwem społecznym wspierającym osoby niepełnosprawne.

– Towarzyszył mi syn Tadeusz, dwudziestoletni młodzieniec. To on mi pokazał świat, którego inaczej bym nie poznała. A ja znalazłam w nim swoje miejsce – wśród ludzi potrzebujących wsparcia i zrozumienia – napisała Renata Czader na swoim profilu na Facebooku. (dc)

Wielka przebudowa centrum

• Wizualizacja przebudowanego centrum Bystrzycy. Fot. UG w Bystrzycy

W najbliższy piątek rozpocznie się pierwszy i największy etap przebudowy centrum gminy. W związku z tym mieszkańcy liczyć się z poważnymi utrudnieniami. Jak informują urzędnicy, częściowo zamknięta zostanie droga III/01143 (odcinek od poczty do ronda), a ruch będzie prowadzony jednokierunkowo. Dojazd do centrum Bystrzycy będzie możliwy tylko wyznaczonymi objazdami (ruch od strony Bystrzycy pozostanie zachowany). Wprowadzony zostanie zakaz parkowania przed sklepem Tesco oraz przy budynku nr 119 (cukiernia Z+Z).

Na czas prac zlikwidowane zostaną przystanki autobusowe Bystrzycy-ca, Centrum (w obu kierunkach) – pasażerowie mogą korzystać z przystanku Bystrzyca, Stacja Kolejowa. Przejście dla pasażerów i pieszych będzie prowadzić chodnikiem łączącym centrum z dworcem kolejowym.

Wykonawcą inwestycji jest firma IDS – budownictwo inżynierskie i transportowe z Olomuńca, która zwyciężyła w przetargu. Wykonawca zapewni bezpieczne przejście pieszych przez teren budowy przez cały okres jej trwania. Prace w pierwszym etapie potrwają do 15 czerwca tego roku. (klm)

Dostrzec Polaków na Zaolziu

To unikatowa wystawa, chyba pierwsza taka w dziejach Zaolzia, bo nie pokazuje Zaolzia przez pryzmat polityki międzynarodowej, ekonomicznej czy społecznej, ale jego mieszkańców – powiedział prof. Daniel Kadłubiec podczas wernisażu wystawy „Z Archiwum Z. Pamiętki rodzinne Polaków z Zaolzia” w Muzeum Historycznym w Bielsku-Białej.

● Na wystawie można oglądać wiele rodzinnych pamiątek Polaków z Zaolzia.

● Wernisaż przyciągnął do Muzeum Historycznego wielu mieszkańców z różnych stron Zaolzia.

● Prof. Daniel Kadłubiec scharakteryzował Zaolzie, wskazując na kontekst historyczny, społeczny i narodowościowy.

● Jednym z gości był dr Bogusław Chwajol z Orłowej-Lutyni. Zdjęcia: ŁUKASZ KLIMANIEC

Łukasz Klimaniec

Piątkowy wernisaż przyciągnął do bielskiej placówki muzealnej wielu mieszkańców Zaolzia, także bohaterów wystawy, którzy podzielili się na niej swoimi historiami, a przede wszystkim pamiątkami rodzinnymi. Można było spotkać m.in. dr. Bogusława Chwajola z Orłowej-Lutyni, Piotra i Halinę Twardzików z Czeskiego Cieszyna czy Tadeusza Nowaka z Hawierzowa.

Ale to wszystko są Polacy!

Wydarzenie na dziedzińcu Zamku Książąt Sułkowskich pod szklanym dachem rozpoczęło się od dźwięków muzyki Kapeli „Bezmiana” z Bystrzycy. Iwona Purzycka, dyrektorka Muzeum Historycznego w Bielsku-Białej wyznała, że z Zaolziem zetknęła się na początku swojej drogi zawodowej, dostając za zadanie przygotowanie wystawy polskich artystów na Zaolziu z lat 1945-1995.

– Ponad dwa lata jeździłam po Zaolziu, gdzie spotkałam wielu wspinających ludzi. Wtedy poznalam, co to jest patriotyzm, co to poczucie toż-

saomości – podkreśliła. – Jeździłiśmy nie tylko do artystów, ale i różnych domów na Zaolziu. W tych domach wszędzie były obrazy i dzieła sztuki, które mówiły o tożsamości Zaolzia. Krajobrazy, podwórka, fabryki, kościoły, portrety – te obrazy z dumą ją już wcześniej, przynależały, że kiedy podejmował decyzję o jej zorganizowaniu, padały pytania – gdzie Plock, a gdzie Zaolzie.

Leonard Sobieraj, dyrektor Muzeum Mazowieckiego w Płocku, które wspólnie z bielską placówką przygotowało tę wystawę i pokazało ją już wcześniej, przynależały, że kiedy podejmował decyzję o jej zorganizowaniu, padały pytania – gdzie Plock, a gdzie Zaolzie.

– Ale to wszystko są Polacy! – podkreślił. – Wiedza o Zaolziu w Polsce jest nikła. Dlatego ten temat jak najbardziej wskazany, żeby go przypomnieć i pokazać ludzi, którzy tam żyją i kultywują polską kulturę – powiedział Leonard Sobieraj. Jednocześnie zapowiedział starania, żeby wystawę o Zaolziu można było zobaczyć w Muzeum Niepodległości w Warszawie – w tym roku lub w przyszłym.

Mała ojczyzna i centrum świata

Autorka i kuratorka wystawy, Sylwia Grudzień, dziennikarka „Zwrotu” i

pracownica Muzeum Historycznego w Bielsku-Białej, przybliżyła kulisy powstania ekspozycji, zwracając uwagę na losy polskiej społeczności na Zaolziu, która mimo przeciwności zachowała język, tradycję i poczucie wspólnoty. Podkreśliła wyjątkową rolę Zaolziaków w pielęgnowaniu polskiej tradycji, kultury i pamięci zbiorowej w niełatwych warunkach, jakie Polakom na Zaolziu zgotowała historia i XX wiek. Wyjaśniła, że tytuł wystawy nawiązuje do popularnego serialu z lat 90. „Z archiwum X”, gdzie bohaterowie badają sprawy tajemnicze i zapomniane.

– My nie mówimy o tajemniczych rzeczach, ale są to sprawy zapomniane, bo Polacy z Polski nie kojarzą społeczności Polaków z Zaolzia. Dla Polaków Zaolzie to biała plama, a dla Zaolziaków to mała ojczyzna i centrum świata – powiedziała. Omawiając prezentowane w gablotach eksponaty, zaznaczyła, że to nie jest wystawa o przedmiotach, ale przede wszystkim o ludziach, którzy przez dziesięciolecia starali się zachować pamięć nie tylko o swoich rodzinach, ale i społeczności oraz historii Polski.

– Być Polką i Polakiem w Polsce nie jest niczym trudnym. Sama to wiem, bo urodziłam się w Polsce, byłam otoczona językiem polskim, kulturą polską, miałam dostęp do tej kultury, podczas gdy Zaolziacy przez niemal cały XX wiek mieli ograniczony dostęp do kultury polskiej. Ja tego nigdy nie doświadczyłam. Zachowanie tożsamości narodowej w innym kraju to wyzwanie, które wiąże się z nieustanną pracą, w większości za darmo i z poczuciem, że jeśli sami nie zadamy o naszą kulturę, język, szkolnictwo, to nikt za nas tego nie zrobi. To cecha charakterystyczna tej społeczności, której możemy się od niej uczyć – powiedziała.

Prof. Daniel Kadłubiec w swoim wykładzie nawiązał do poety Henryka Jasiczka i jego wystąpienia na Zjeździe PZKO w 1967 r., na którym mówił, że Polska pamięta o dwóch zabłąkanych rodakach w puszczy brazylijskiej, ale nie pamięta o tych, którzy z nią sąsiadują i są jej wierni od tysiąca lat. Scharakteryzował region Zaolzia wskazując na kontekst historyczny, społeczny i narodowościowy oraz podkreślił wyjątkowość regionu i wywodzących się z niego ludzi.

Przez pryzmat ludzi

W rozmowie z „Głosem” podkreślił znaczenie otwartej własnej wystawy.

– Ta wystawa nie pokazuje Zaolzia przez pryzmat polityki międzynarodowej, ekonomicznej czy społecznej, ale jego mieszkańców. To historia oralna, historia mówiona, historia pamięciowa. Jest ważnym uzupełnieniem tej oficjalnej historii. Oglądamy Zaolzie przez pryzmat ludzi, którzy od wieków tutaj żyli, umierali, rodzili się – mówił uznany etnolog, folklorysta i dialektolog.

W wydarzeniu wzięli udział m.in. konsul RP w Ostrawie Stanisław Bogowski i Helena Legowicz, prezes Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. Wraz z otwarciem wystawy zwiedzający mieli okazję obejrzeć towarzyszącą jej ekspozycję „Sztuka a tożsamość. Prace artystów zaolziańskich ze zbiorów w Muzeum w Bielsku-Białej”. Wystawa „Z Archiwum Z. Pamiętki rodzinne Polaków z Zaolzia” znajduje się na parterze bielskiego Muzeum. Można ją oglądać do 31 maja.

„Głos” jest patronem medialnym wydarzenia.

Gorsety, szpile i krew na dywanach

Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie zorganizowało w sobotę specjalne zwiedzanie wystawy stałej zainspirowane kobietami i ich historią. Przewodniczki zwracały uwagę na modę, zwyczaje i losy kobiet w dziejach. Okazją był przypadający na niedzielę Międzynarodowy Dzień Kobiet.

● Przed zwiedzaniem uczestnicy wysłuchali średniowiecznego utworu zagrałego na flecie.

● Przymierzanie gorsetu. Przewodniczka Dominika Perek-Kubicus w środku. Zdjęcia: DANUTA CHLUP

Danuta Chlup

Przewodniczka Dominika Perek-Kubicus wzięła pod lupę m.in. gorsety – część stroju towarzyszącą kobietom przez kilka wieków. Przekonywała, że nie były one takie straszne, jak dziś mniemamy. Wręcz przeciwnie: podpięły biust, odciążały biodra, dół pleców, oparte były na nich ciężkie suknie.

– Wciąż jest powtarzane, że gorsety są ciasne, że cierpią kręgosłupy, klatki piersiowe, organy się przesuwają. Ale dobry gorset nigdy nam tego nie robi. Tylko fanatyczny gorsetowe – i fanatycy też – nosili gorsety zbyt ciasne, które mogły

zaszkodzić. Fiszby z wieloryba mają pewną wspaniałą właściwość: są termoaktywne, w zależności od ciepła ciała, od ciepła dookoła, odkształcają się i dokształcają, upięte z materiałem dopasowują się do sylwetki – mówiła Perek-Kubicus.

Gorsetów nie noszono w średniowieczu, pojawiły się w epoce renesansu. Wówczas modne było spłaszczanie klatki piersiowej, zaczęto też stosować małe drewniane wkładki do gorsetów, umieszczane na mostku. Zapobiegały garbieniu się. Przewodniczka przypominała, że pod gorsety zawsze wkładano warstwę materiału, bynajmniej ich nie upinano na gołe ciało, jak to bywa często pokazywane w filmach.

Perek-Kubicus przytoczyła ciekawostki także o innych częściach garderoby kobiet i dodatkach. Na-

leżały do nich szpilki do włosów oraz długie szpile przytrzymujące kapelusze. W razie potrzeby kobiety używały ich do samoobrony przed nachalnymi czy też pijanymi adoratorami. Czasem któraś z dam posunęła się za daleko i na przykład wykuła gagatowi oko. To było powiedem, że szpile zostały zakazane.

Podczas zwiedzania ekspozycji poświęcono uwagę znaczącym kobietom z rodu Piastów i Habsburgów, które można oglądać m.in. na portretach w cieszyńskim muzeum. Jedną z nich była księżna Elżbieta Lukrecja (1599-1653), ostatnia Piastówna na tronie cieszyńskim. Miała ona także wpływ na modę w tamtych czasach. Na portrecie znajdującej się w muzeum przedstawiona jest w renesansowej sukni z ciekawymi rozcięciami, przez które prze-

świata ciemniejszy materiał spodniej sukni. W gablocie wystawiony jest talar z oficjalną podobizną Elżbiety Lukrecji. Ma na sobie hiszpańską mantylę, czyli chustę z koronki nakładaną na głowę i ramiona.

Opowiadając o kobietach z dynastii Habsburgów, przewodniczka zwróciła uwagę, że nie miały lekko – nawet te najbogatsze i plasujące się najwyżej w hierarchii. Niemal nieustannie były w ciąży albo połogu, a poród związany był z realnym ryzykiem utraty życia. Na przykład znana monarchini Maria Teresa von Habsburg urodziła 16 dzieci, prócz tego siedmiokrotnie poroniła. Co gorsza, małżeństwa zawierane pomiędzy bliskimi krewnymi (u Habsburgów były niemal normą) powodowały, że negatywne cechy genetyczne coraz bardziej się uwy-

datniały w kolejnych pokoleniach. Anomalie widoczne są na obrazach przedstawiających niektóre z osób z tej dynastii, choć oficjalne portrety zwykle nie oddają w pełni ich rzeczywistego wyglądu.

Wśród zwiedzających były głównie kobiety, lecz nawet one krzywiły się z niesmakiem i niedowierzaniem, gdy przewodniczka zdradziła jedną z funkcji dywanów prezentowanych w sali szlacheckiej. Szlachcianki nie nosiły bielizny i w okresie krwawienia miesięcznego prawie nie wychodziły z pokoju. Wypływająca z nich krew wsiąkała w dywany, służba je później prała. Inna rzecz, że kobiety w tamtych czasach krwawiły niezbyt często, jako że – jak już wspomnieliśmy – albo były ciężarne, albo w połogu.

Co kryją w sobie »Powłoki«

W każdym z nas znajdują się różne powłoki i za każdym razem, kiedy odkrywamy jedną, pojawia się następna. To myśli przewodnia twórczości Pauliny Bubik-Szotkowskiej. Jej prace składają się z wielu warstw i dzięki temu zmuszają odbiorcę do poszukiwania głębi. „Powłoki” to również tytuł najnowszej wystawy, którą przez cały marzec można zwiedzać w Bibliotece Regionalnej przy Rynku Masaryka w Karwinie-Przestacie.

– Ta wystawa to taka kolejna podróż przez moje życie, ale też przez życie moich przyjaciół i moich bliskich, przez różne sytuacje i zdarzenia. Ale to również podróż przez nasze podróże, bo często z mężem wyjeżdżamy, najczęściej do Włoch, i w czasie tych pobytów, trwających miesiąc, a nawet dwa, powstaje dużo moich prac. Wystawa „Powłoki” odzwierciedla, ile powłok kryje się w

człowieku, dlatego moje obrazy są wielowarstwowe, a projekty modowe czasami prześwitają, dając wgląd do tego, co znajduje się pod spodem – powiedziała „Głosowi” artystka w czasie piątkowego wernisażu.

Prace Pauliny Bubik-Szotkowskiej zajmują w karwińskiej bibliotece parter i piętro. Na dole zostały zainstalowane obrazy nieco większych rozmiarów, na piętrze mniejsze, a oprócz nich rysunki, ilustracje, projekty odzieżowe, lampy materiałowe, a nawet kadry z jej autorskiego filmu o modzie pt. „Inside”. – Chciałam tutaj pokazać coś z każdej dziedziny, którą się zajmuję. Wybrałam te rzeczy, które uważam za najbardziej wyraźne i wymowne – stwierdziła.

Magdalena Peč-Zuraw przedstawiła publiczności też wszechstronną artystkę jako uosobienie wiosny, osobę delikatną, wrażliwą, ale też odważną, podejmującą kolejne wy-

zwania. Jednym z ostatnich było stworzenie przez nią scenografii do najnowszego spektaklu Sceny Bajka Teatru Cieszyńskiego „Dziwożona”. – Ona wciąż szuka nowych kanałów dotarcia do odbiorcy i do samej siebie – zauważyła.

Paulina Bubik-Szotkowska jest absolwentką kierunku projektowania ubioru w Technikum Artystycznym we Frydku-Mistku oraz Szkoły Artystycznego Projektowania Ubioru w Krakowie. – Wielokrotnie nagradzana, doceniana przez publiczność i kręgi artystyczne. Posługuje się wieloma technikami, jak akryl, spray, pastele, pisaki, oraz różnymi materiałami, jak papier, tektura, tkanina, sznurki. W sposób figlarny, uroczny, ale też bardzo konsekwentny i przemyślany potrafi łączyć je z sobą – zaznaczyła Magdalena Peč-Zuraw.

Paulina Bubik-Szotkowska swoją twórczością odświeża przed od-

● Paulina Bubik-Szotkowska przy swoich obrazach. Fot. BEATA SCHÖNWALD

biorcą świat kobiecej delikatności i wrażliwości, ale też świat dziecięcych marzeń. Jak podkreśliła, ponieważ jest kobietą, nie potrafi robić tego inaczej, niż właśnie po kobiecie.

Piątkowy wernisaż pochodzącej z Łomnej Dolnej, a mieszkającej obec-

nie w Czeskim Cieszynie plastyczki i projektantki odbył się z udziałem jej męża Adama. Na jej życzenie zaśpiewał i zagrał dla publiczności kilka swoich polskich piosenek. Niektóre artystyczne projekty małżonkowie realizują wspólnie.

(sch)

Raz na wozie, raz pod wozem. Ostatnio w tej rubryce regularnie posiłkujemy się popularnymi przysłowiami, ale cóż, okazja ku temu jest znów przednia. Gracze Banika Ostrawa w piłkarskim serwisie już długo nie zasłużyli na tak duże pochwały, jak właśnie po ostatnim weekendzie.

Wygrana 6:2 ze Zlinem, a na deser hat trick Jurečki, są dobrym prognostykiem w walce o utrzymanie w najwyższej klasie rozgrywek. Pod wozem znaleźli się natomiast Karwiniacy, którzy po czwartkowym, wygranym 3:0 spektaklu z Pilzнем w ćwierćfinale Pucharu MOL (pisałmisy na www.glos.live), trzy dni później przegrali w Chance Lidze u siebie z Pardubicami 1:2.

Janusz Bittmar

CHANCE LIGA

OSTRAWA – ZLIN 6:2

Do przerwy: 3:0.

Bramki: 12. i 54. Kričfaľuši, 17., 34. 171. Jurečka, 59. Gning (Rusnák) – 52. Poznar, 88. Kanu.**Ostrawa:** Jedlička – Chaluš, Kričfaľuši, Pojezný – Rusnák (67. Bewene), Kohút (67. Sancel), Boula, Planka (55. Musák), Holzer – Gning (76. Pira), Jurečka (76. Havran).

To była istna rzeź niewiniątek. Piłkarze Zlina wrócili w niedzielę do domu ze srogim laniem, zgutowanym przez drużynę Banika. Tak ofensywnego i efektywnego meczu ze strony męjącego się w tym sezonie Banika chyba nikt się nie spodziewał. Podopiecznym trenera Ondřeja Smetany wszystko wypaliło, zaś hat trick Václava Jurečki był wisienką na zwycięskim torcie.

Ostrawianie przystępowali do ligowego meczu podbudowani awansem do półfinału Pucharu MOL z ubiegłej środy, kiedy to w karnych wyeliminowali Hradec Kralowey. Zmiana nastrojów w zespole przeżyła się również na spektakl ze Zlinem, w którym gospodarze od początku dyktowali warunki na boisku. Pozamiatane było już do przerwy, a w drugiej połowie Ostrawianie dokonali dzieła zniszczenia.

Banik zagrał zespołowo, ale kilku piłkarzy zagrało ponadprzeciętnie. Świetny mecz zaliczył pomocnik Michal Kohút, który wprawdzie nie wpisał się na listę strzelców, ale jego cwaniactwo i nietuzinkowe pomysły napędzały gospodarzy z mocą afrykańskiego słonia. Pierwszy gol był pomysłem Kohúta – z rzutu różnego idealnie bowiem dostrzegł w polu karnym niepilnowanego Ondřeja Kričfaľušiego. W linii pomocy właśnie z Kohútem piłkarze Zlina mieli najwięcej kłopotów i to aż do 67. minuty, kiedy przy komfortowym prowadzeniu Banika 5:1 zmienił go na boisku Filip Sancel.

Nie podlega dyskusji, że wspomniana zespołowość była kluczem do efektownego i efektywnego zwycięstwa Banika. Za przykład niech posłuży ostatnia golowa akcja w tym meczu – Abdallah Gning w 71. minucie mógł z kontry w pojedynkę rozmontować rozbudą doszczętnie zlinską defensywę, ale zdecydował się dograć piłkę do szarżującego obok Jurečki, by ten mógł skompletować hat tricka. Piękny gest w najlepszym spektaklu Banika w tym sezonie.

Po takim zwycięstwie moja ocena może być tylko pozytywna. Zagrałmisy skutecznie, głodni futbolu, a zespół Zlina nie radził sobie z naszym ofensywnym stylem gry. Chciałbym też pochwalić moich najbliższych współpracowników, bo właśnie oni

● W meczu Banika wszystko wypaliło. W desancie powietrznym Ondřej Kričfaľuši. Fot. FC Banik Ostrava/Petr Kotlařík

w całym tygodniu przygotowywali drużynę pod kątem stałych fragmętów gry. A one w tym spotkaniu też wypaliły idealnie – stwierdził zadowolony trener Banika, Ondřej Smetana.

KARWINA – PARDUBICE 1:2

Do przerwy: 0:2.

Bramki: 63. Samko – 41. Solil, 43. Směkal. **Karwina:** Neuman – Skyba, Camara, Prebl (46. Vinicius), Labík – Štormar (46. Kačor), Křišťan – Traore (46. Ezech), Samko, Šigut – Ayaosi (75. Condé).

Karwiniacy po czwartkowym triumfie nad Pilzнем w ćwierćfinale Pucharu MOL liczyli na przełamanie również w ligowym krajobrazie. Dobrze i skutecznie grające Pardubice zafundowały podopiecznym Marka Jarolima bolesny powrót do rzeczywistości. Obie bramki gospodarze stracili w końcówce pierwszej połowy, po dużych błędach indywidualnych. Przy trafieniu Směkala na 0:2 nie popisał się też bramkarz Vladimír Neuman, na którego po udanym spotkaniu pucharowym postawił tym razem sztab trenerski Karwiny.

Rumieńców nabrała gra Karwiny w drugiej połowie. Iskierkę nadziei wykrzesał w 63. minucie Denny Samko, który z karnego nie dał szans pardubickiemu bramkarzowi. Karwiniacy w ostatnich dwudziestu minutach spotkania rzucili wszystkie siły do ataku, piłka wpadała w pole karne Pardubic na przemian z prawej i lewej strony, ale bez efektu w postaci wyrównania. Najbliższe zdobycia gola był Ousmané Condé,

po jego strzale głową piłkę sprzątnął w bezpieczne miejsce dopiero z linii bramkowej jeden z przotomnych pardubickich obrońców.

Wiosna w Karwinie okryła się smutkiem. Po znakomitym jesiennym sezonie, zakończonym przetrzymowaniem na piątej lokacie w tabeli, na chwilę obecną Karwiniacy pełnią rolę chłopców do bicia. Przegrana z Pardubicami jest szóstą z rzędu w wiosennej części sezonu i jak tak dalej pójdzie – zespół Marka Jarolima zmierzać będzie powoli do gry w strefie barażowej. A takiego scenariusza po rewelacyjnej jesieni nikt nad Olzą się nie spodziewał.

Winnych meczach 25. kolejki: Teplice – Dukla Praga 0:0, Bohemians – Liberec 0:0, Slovácko – Ml. Bolesław 2:2, Jablonec – Olomuniec 1:2, Hradec Kr. – Pilzno 0:3, Slavia Praga – Sparta Praga 3:1. **Lokaty:** 1. Slavia Praga 61, 2. Sparta Praga 51, 3. Pilzno 45,... 8. Karwina 32, 15. Ostrawa 22, 16. Dukla Praga 16 pkt. **W najbliższej kolejce:** Hradec Kr. – Ostrawa (sob., 15.00), Olomuniec – Karwina (niedz., 15.30).

CHANCE LIGA NARODOWA

ARTIS BRNO – OSTRAWA B 1:0

Do przerwy: 1:0.

Bramki: 47. Navrátil.**Ostrawa B:** Hrubý – Nogha, Simer-ský, Miček – Šehić (25. Řeháček), Frydl, Holaň, Sirotek (58. Siniawskij) – Jaroň (82. Dvořák) – Okebugwu (58. Owusu), Škrkoň (82. Drozd).

Trener rezerw Banika, Josef Dvorník, nie miał łatwego tygodnia w Ostrawie. W środku tygodnia złożył na ręce władz klubowych rezygnację, ale zanim obie strony pozapinają wszelkie formalności na ostatni guzik, Dvorník dalej pozostaje trenerem drugoligowych rezerw. I w takim dziwnym układzie jego drużyna straciła komplet punktów na boisku ambitnego Artisu Brno, będącego czarnym koniem rozgrywek.

W barwach rezerw Ostrawy pojawił się m.in. Vlasij Siniawskij, który jest piłkarzem pierwszoligowego składu Banika i w meczach Chance Ligi Narodowej spróbuje w marcu dojść do pełnej dyspozycji po kontuzji.

W innych meczach 18. kolejki: Chru-dzim – Opawa 0:2, Prościejów – Žižkov 2:2, Příbram – Jihlava 1:1, Kromeriz – Vlasim 0:1, Cz. Budziejowice – Slavia Praga B 2:0, Sparta Praga B – Ujście n. Lábą 0:1, Tábořsko – Zbr. Brno 0:1. **Lokaty:** 1. Zbr. Brno 47, 2. Tábořsko 36, 3. Opawa 35,... 5. Ostrawa B 27 pkt.

MŠFL

HLUBINA – FK TRZYNIEC 1:2

Do przerwy: 0:1.

Bramki: 87. Opatřil – 26., 75. Dedič. **Trzyniec:** Murin – Brak, Skwarczek, Samiec – Vlachovský (88. Kowalczyk), Machuča (60. Krakovčík), Zinhasović – Jaroň (82. Dvořák) – Okebugwu (58. Owusu), Škrkoň (82. Drozd).

Piłkarze Trzyńca rozpoczęli najważniejszą część sezonu w trzeciej lidze w dobrym stylu, pokonując na wyjeździe nieobliczalną Unię Hlubina 2:1 pod dwóch trafieniach kapitana Reného Dediča. Na 0:1 uderzył Dedič z rzutu karnego, a drugą bramkę dołączył po udanym stałym fragmencie gry. Dla podopiecznych trenera Tomáša Hejduška wygrana z ambitnym ostrawskim rywalem oznacza kontynuację zwycięskiej drogi z jesieni i klarowny sygnał w stronę rywali: w dalszym ciągu celujemy w awans.

Kluczem do sukcesu była nasza druga bramka. Gospodarze nie sprzedali tanio skóry, zwłaszcza w drugiej połowie zagrałi bardzo dobrze – skomentował spotkanie trener Trzyńca, Tomáš Hejdušek.

W piątek trzynastego drużyna Trzyńca zmierzy się u siebie od godz. 18.00 ze Startem Brno. Dla klubu i kibiców będzie to wydarzenie szczególne – wieczorowa pora będzie okazją do sprawdzenia nowego oświetlenia na Stadionie Rudolfa Ľabaja w Trzyńcu. Jak poinformował „Głos” dyrektor trzynieckiego klubu, Karel Maceček, wszystkie domowe mecze drużyna będzie rozgrywała teraz w piątki wieczorem. – To ukłon w stronę kibiców. W weekend w naszym regionie dzieje się tak wiele z punktu widzenia sportowego, że postanowiliśmy nasze mecze zaplanować na piątek. Mam nadzieję, że ten pomysł wypali.

KARWINA B – UNICZÓW 3:0

Do przerwy: 0:0.

Bramki: 60. Drobek, 77. samob. Stryk, 88. Kone.**CZK:** 57. Konate (K).**Karwina B:** Schovanec – Němec, Egwu, Drobek – Wehowský (85. Jež), Kone, Valošek (85. Taranenko), Hybl – Fukala (62. Nwachukwu), Konate, Brzóska (78. Vavřík).

Rezerwy Karwiny nie były faworytem pierwszej wiosennej kolejki, ale w meczu z czwartym w tabeli Unicowem podopieczni trenera Ondřeja Gazdosa wzniesli się na wyżyny. Worek z brankami rozwiązał się w drugiej połowie, a sygnał do ataku dał w 60. minucie Drobek. Wtedy gospodarze grali już w osłabieniu, po wykluczeniu z boiska Konatego.

W innych meczach 18. kolejki: Hul-czyn – Frydek-Místek 1:2, Start Brno – Blansko 1:0, Zlin B – Witkowice 4:1, Olomuniec B – Wescin 1:0, Zbr. Brno B – Vrchovina 2:0, Slovácko B – Hodonin 0:2, Hranice – Polanka 1:2. **Lokaty:** 1. Trzyniec 42, 2. Hodonin 39, 3. Zbr. Brno B 34,... 13. Karwina B 20 pkt.

Gorąco zrobiło się na hokejowych stadionach w RC. W poniedziałek rozpoczęła się runda pucharowa Tipsport Ekstraligi. Bezpośredni awans do ćwierćfinału wywalczyły cztery najlepsze drużyny – Pardubice, Pilzno, Liberec, Hradec Kralowey. Do grona TOP 4 nie udało się przebić Stalownikom Trzyniec, którzy w tym tygodniu o awans do ćwierćfinału walczą z Ołomuńcem. Na dziś (17.00) zaplanowano w Werk Arenie drugie spotkanie, wczorajsze starcie Trzyńca z Ołomuńcem zakończyło się po zamknięciu numeru (bliżej na www.glos.live).

● W serii Trzyńca z Ołomuńcem kibice liczą m.in. na strzelecką formę napastnika Libora Hudačka (z lewej). Fot. ZENON KISZA

Janusz Bittmar

Trzy zespoły – Stalownicy Trzyniec, Sparta Praga i Karlowe Wary – miały przed piątkowym rozdaniem kart teoretyczną, a raczej praktyczną, szansę przebicia się na czwartą lokatę premiowaną bezpośrednim udziałem w ćwierćfinale. Z jednego prostego powodu – do tej pory czwarty w tabeli Hradec Kralowey podejmował przedostatnią Młodą Bolesław i tylko sensacyjna strata punktów Mountfieldu mogłaby jeszcze namieszać w krajobrazie TOP 4 tabeli. A jak wiadomo, cuda zdarzają się tylko w bajkach...

Stalownicy Trzyniec w dramatycznym piątkowym meczu przegrali u siebie z Karłowymi Warami 1:2 w karnych, lider z Pardubic pokonał identycznym wynikiem w dogrywce Spartę Praga, a Hradec Kralowey zgodnie z oczekiwaniami uporał się przed własną publicznością z grającą o pietruszkę Młodą Bolesławią (3:1). Rozgrywki podstawowe Trzynieciano zakończyli na piątej pozycji, a to oznacza dodatkowe emocje w rundzie wstępnej play off.

Seria pomiędzy Trzyńcem a Ołomuńcem ruszyła wczoraj pod Jaworowym (pierwsze spotkanie zakończyło się po zamknięciu numeru, bliżej na www.glos.live), na dziś zaplanowano drugi mecz w Werk Arenie (17.00). Seria grana do trzech zwycięskich spotkań po dwóch pojedynkach w Werk Arenie przeniesie się w czwartek do Ołomuńca. Faworytami tej konfrontacji są Stalownicy, podopieczni Borisa Žabki muszą mimo wszystko uważać na nieobliczalność Hanaków grających w całym sezonie bardzo dobrze w defensywie. W zasadzie to styl gry Ołomuńca sprowadza się do jednego mianownika: obrony strefy środkowej z wykorzystaniem wszystkich dozwolonych środków, w tym wybijania krążka na oślep, w lepszym przypadku – o bandę. Jeśli w czwartek w Ołomuńcu nie zostanie wyłoniony zwycięski zespół, na Hanej pozostaną Stalownicy również w piątek. Ewentualny decydujący pojedynek zagościłby w niedzielę w Werk Arenie.

Poznaliśmy też pozostały pary rundy wstępnej play off. Witkowice, które w ostatniej kolejce rundy podstawowej przegrały na lodowisku wicelidera Pilzna 2:5, trafiły

PARY RUNDY WSTĘPNEJ PLAY OFF

- ⊗ Trzyniec – Olomuniec
- ⊗ Karlowe Wary – Witkowice
- ⊗ Sparta Praga – Kladno
- ⊗ Kometa Brno – Cz. Budziejowice

Wszystkie mecze dostępne w stacji Oneplay

4. Polonijne Halowe MŚ w Tenisie Ziemnym

Kiedy – 26-29 marca

Gdzie – Wędrnia, hala Vitality Sleszko

Zgłoszenia – do 15 marca na www.beskidcup.com

Organizator – PTTS „Beskid Śląski”

● Podium mistrzostw Europy. Franciszek Jopek w środku jako najlepszy w kat. U18. Fot. Czeski Związek Alpinizmu

Franciszek Jopek z Łomnej Dolnej, uczeń Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie, zdobył złoty medal w kategorii U18 w

mistrzostwach Europy w skialpinizmie.

W czempionacie, który został rozegrany w Azerbejdżanie, w korzystnym świetle pokazali się też inni czescy narciarze. W kategorii do lat 20 srebro wywalczył Marek Poltýn, a czwarte miejsce zajął Josef Nakládal. (jb)

W SKRÓCIE

BRAŻ DLA SEMIRUNNIJA. Władimir Semirunnij zdobył brązowy medal w wielobojowych mistrzostwach świata w tyżwiartwie szybko-

kim w holenderskim Heerenveen. Wygrał Norweg Sander Eitrem przed Czechem Metodějem Jilkim. Wśród kobiet triumfowała Norweżka Ragne Wiklund.

7. MIEJSCE STOCHA I TOMASIA-KA W KONKURSIE DUETÓW. Skoczkowie narciarscy Kamil Stoch i Kacper Tomasiak zajęli siódme miejsce w konkursie duetów w fińskim Lahti. Wygrali Austriacy

przed Słowęciami i Finami, którzy w zawodach Pucharu Świata stanęli na podium pierwszy raz od 12 lat. W czwartek Tomasiak zdobył srebrny medal MŚ juniorów w Lillehammer. Trzykrotny medalista igrzysk olimpijskich we Włoszech przegrał tylko z Austriakiem Stephanem Embacherem.

BRAMKA PIETUSZEWSKIEGO DLA FC PORTO. Piłkarz FC Porto Oskar Pietuszewski zdobył bramkę po efektownej akcji w zremisowanym 2:2 na wyjeździe z Benficą Lizbna szlagierze 25. kolejki portugalskiej ekstraklasy. To jego drugie trafienie w sezonie dla

„Smoków”. W podstawowym składzie lidera zagrał też Jan Bednarek i Jakub Kivior.

5. LOKATA BIATHLONISTEK W PŚ. Anna Mąka, Kamila Żuk, Joanna Jakieła i Natalia Sidorowicz zajęły w fińskim Kontiolahti piąte miejsce w rywalizacji sztafet 4x6 km w zawodach biathlonowego Pucharu Świata. Triumfowały Szwedki przed Francuzkami i Norweżkami.

NIEWIADOMA NA PODIUM STRADE BIANCHE. Katarzyna Niewiadoma po raz czwarty w karierze zajęła drugie miejsce w prestiżowym klasyku kolarskim Strade Bianche. Na słynnym Piazza del Campo w Sienie wyprzedziła ją tylko nieznacznie Szwajcarka Elise Chabbey. Trzecia była Niemka Franziska Koch.

REKORD POLSKI NA 60 M PPL. Jakub Szymański poprawił podczas lekkoatletycznego mitingu w Berlinie rekord Polski w biegu na 60 m ppt. Wygrał czasem 7,37, wyrównał najlepszy w tym roku wynik na świecie i pozostaje niepokonany w tym roku. Jego rezultat jest drugim w historii w Europie na tym dystansie.

(jb, PAP)

Michael Morys-Twarowski

Najstynniejszy przedstawiciel rodu, Fryderyk Kretschmann, doczekał się biogramu w prestiżowym „Polskim słowniku biograficznym”.

Korzenie rodu Kretschmannów prowadzą do Strumienia. Część ksiąg metrykalnych tamtejszej parafii katolickiej zaginęła – być może zostały zniszczone w czasie walk frontowych w 1945 roku (wtedy przepadły metryki pobliskiej parafii ewangelicko-augsburskiej w Drogo-myślu). W takich sytuacjach ratunkiem bywają sporządzone w czasie niemieckiej okupacji „Ahnepassy”, o ile któryś z naszych przodków lub innych krewnych takowy posiadał. Prawdopodobnie właśnie na „Ahnepassie” oparte są dostępne w internecie informacje o najstarszych znanych przedstawicielach rodu Kretschmannów, związanego później z dzisiejszym Zaolziem. Na przełomie XVIII i XIX wieku w miejscowości Judenburg w Styrii mieszkali Gottfried Kretschmann i jego żona Rudolfin z domu Gnatke. Ich dzieckiem był Jan (I) Kretschmann, który w 1834 roku w Strumieniu ożenił się z Teresą Mildner. Przeniósł się później do Czechowic. Zmarł w 1867 roku.

Chybie, Orłowa, a później Galicja

Synem Jana (I) Kretschmanna był Jan (II). Urodził się w 1832 roku (prawdopodobnie został legitymowany dwa lata później po ślubie rodziców). Początkowo pracował jako ekonom w Chybitu, później przeniósł się do Orłowej. Po 1861 roku z rodziną opuścił Księstwo Cieszyńskie. W 1870 roku pracował w Czerwonej Woli (obecnie województwo podkarpackie), zmarł w 1877 roku w Samborze.

Żoną Jana (II) była Genowefa Knappek (Knappek) z Frystatu, córka Antoniego, mieszczanina i

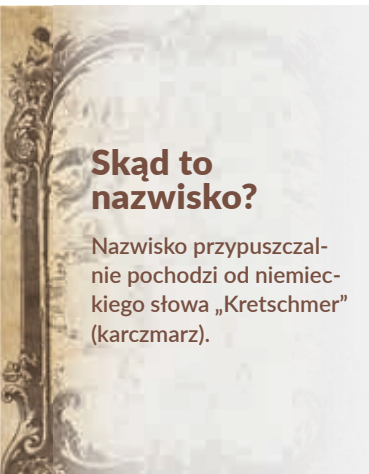
kapelusznika. Pobrali się 21 lutego 1855 roku. Z tego małżeństwa pochodzili: Emma (1855-1944, po mężu Hoffmann), Leona Nepomucena (16 maja 1857-1932, po mężu Schenker), Fryderyk (ur. 1859, o nim niżej), Maria Kamila (ur. 4 kwietnia 1861, po mężu Przybyłowicz), Genowefa (1864-1947, po mężu Szymańska), Róża (1866-1943, po mężu Preissig), Wanda (1870-1960, po mężu Bogdani) i Rudolfin Maria (ur. 1878 już po śmierci ojca, po śmierci Storch).

Słynny nauczyciel

Fryderyk Kretschmann (ur. 1859) był, jak wspomniano wyżej, najstynniejszym przedstawicielem rodu. Uczył się w szkołach realnych w Jarosławiu i we Lwowie, później w niemieckim seminarium nauczycielskim w Cieszynie (innego w tym czasie nie było w mieście). Pierwszą posadę dostał w Jabłonkowie, gdzie spędził cztery lata i zdążył założyć chór męski. Później przez krótki czas pracował w Mostach koło Jabłonkowa, a w 1882 roku został kierownikiem polskiej szkoły ludowej w Dąbrowie. To było jego miejsce na ziemi.

Piękne wspomnienie poświęcił mu „Miesięcznik Pedagogiczny” – oto cytat: „Zmarły był przez długie lata decydującym wodzem i faktycznym rzadcą w gminie, w której pracował jako kierownik, organista i sekretarz gminny. Za jego światłych rządów wybudowała gmina piękną szkołę polską i czeską, kościół, szkołę wydziałową, strażnicę. On przemienił szkołę dąbrowską z polsko-niemieckiej na polską i jego dziełem było otwarcie Szkoły Górniczej w Dąbrowie. Pod jego kierownictwem liczyła szkoła polska 13 klas. Jako kierownik uchodził za wzór przełożonego. Grono nauczycielskie, jak sam często mawiał, uważał za wielką rodzinę, w której

Kretschmannowie

Skąd to nazwisko?

Nazwisko przypuszczalnie pochodzi od niemieckiego słowa „Kretschmer” (karczmarz).

Skąd ten ród?

Ród wywodził się z miejscowości Judenburg w Styrii.

Gdzie doczytać?

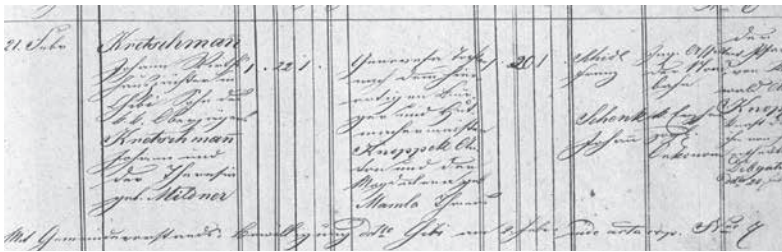
- ✉ Ludwik Brożek, „Kretschmann Fryderyk (1859-1934), nauczyciel, działacz społeczny”, (w:) „Polski słownik biograficzny, T.15”, 1970, s. 287
- ✉ Jan Branny, „Fryderyk Kretschmann”, „Kalendarz Śląski” 2019, s. 49-55.
- ✉ https://www.wikitree.com/wiki/Kretschmann-20.

● Nagrobek Fryderyka Kretschmanna, jego żony Anny Matyldy (na nagrobku wpisano tylko drugie imię) i wnuczki Klementyny na cmentarzu komunalnym w Cieszynie. Fot. Darwinek/Wikimedia Commons

odgrywał rolę kochającego ojca”.

Jeśli chodzi o rodzinę w ścisłym tego słowa znaczeniu, to 27 września 1884 roku we Frysztacie ożenił się z Anną Matyldą z domu Wacha (1861-1924), córką Leopolda, weterynarza, i Józefy z domu Spiegl. Z tego małżeństwa pochodzili Matylda (ur. 5 czerwca 1885) i Reinhold (ur. 21 czerwca 1901).

● Metryka ślubu Jana Kretschmanna i Genowefy z domu Knappek (Knappek). Para pobrała się w 1855 roku we Frysztacie. Fot. Archiwum Krajowe w Opatowie

85 lat temu Niemcy wysiedlili do gett oświęcimskich Żydów

9 marca 1941 roku Niemcy rozpoczęli wysiedlenia do gett Żydów z Oświęcimia, którego nazwę po włączeniu do III Rzeszy zmienił na Auschwitz. Pierwsi zostali umieszczeni w Chrzanowie. Większość spośród siedmiotyśięcnej społeczności zginęła później w obozie Auschwitz.

Niemcy wkroczyli do Oświęcimia 3 września 1939 roku. W październiku miasto zostało wcielone do III Rzeszy. Wówczas zmieniona została jego nazwa. Niemcy rozwiązali władze miejskie, w których znaczną część stanowili Żydzi. Cywilnym zarządcą komisarycznym został Rudolf Skaletz.

Dla społeczności żydowskiej rozpoczął się najtragiczniejszy rozdział ich historii. W wyniku całkowitego zakazu handlu obowiązującego kup-

ców żydowskich, dramatycznemu pogorszeniu uległa ich sytuacja ekonomiczna i sanitarna, zaopatrzenie w żywność i artykuły pierwszej potrzeby.

Nocą z 29 na 30 listopada 1939 roku Niemcy spalili Wielką Synagogę. Z końcem grudnia nakazali nosić Żydom na lewym ramieniu opaski z Gwiazdą Dawida. Codziennie około 120-200 osób było kierowanych do prac przymusowych. Od początku maja 1940 roku, na wniosek komendanta przyszłego KL Auschwitz Rudolfa Hoessa, około 250-300 mężczyzn porządkowało teren byłych koszar, w których miał być zlokalizowany oboz koncentracyjny powstający po więźni Polaków. Wiosną 1940 roku skonfiskowano przedsiębiorstwa, fabryki i sklepy należące do oświęcimskich Żydów. Przejeli je niemieccy zarządcy.

Jesienią 1940 roku Niemcy przeprowadzili spis ludności. Miasto

liczyło 11,2 tys. mieszkańców, w tym 7613 Żydów. Oświęcim stał się miejscem koncentracji ludności żydowskiej. Przesiedlono ich z Andrychowa, Bielska, Białej, Brzeszcza, Cieszyna, Czechowic, Dziedzic, Jawiszowic, Jaworza, Katowic, Kęt, Królewskiej Huty, Mysłowic i Żywca.

Oświęcimskie Centrum Żydowskie podało, że koncentracja ludności żydowskiej miała związek z wytycznymi władz niemieckich, ale częściowo też z działalnością Centralnego Biura Emigracyjnego w Oświęcimiu i z planami masowej emigracji (do Palestyny – PAP) z rejencji katowickiej. Dążył do tego Leon Schoenker, zwierzchnik rady starszych. Akcja zakończyła się fiaskiem.

Lucyna Filip w książce „Żydzi w Oświęcimiu 1918-1941” wskazała, że 26 lutego 1941 roku zwierzchnik SS Heinrich Himmler wydał zarządzenie o wysiedleniu ludności żydow-

skiej miasta do gett w Chrzanowie, Będzinie i Sosnowcu. Mieszkania, które zajmowali były potrzebne robotnikom budującym zakłady Buna.

Jak podała, akcja wysiedleńcza rozpoczęła się 9 marca 1941 roku. Pierwsze transporty skierowano do Chrzanowa. Kolejne deportacje zostały przeprowadzone od 2 do 7 kwietnia. Niemcy wywieźli wówczas do Będzina i Sosnowca ponad 5 tys. osób. Filip dodała, że przed deportacją Żydów koncentrowano w różnych miejscach miasta. Główny punkt znajdował się na Rynku. Niemcy zezwolili im na zabranie dobytku. Większość Żydów nie była jednak w stanie opłacić transportu. Od dawna nie zarabiali. Niemcy kazali im oddać wszystkie wartościowe przedmioty, jak futra, dywany, biżuterię. Przejeli ten majątek.

Getta zostały zlikwidowane między kwietniem 1942 roku a sierpniem 1943 roku. Większość

wywiezionych do nich żydowskich mieszkańców Oświęcimia została zgładzona w utworzonym w ich rodzinnych miejscach KL Auschwitz. „Hitlerowcom udało się zrealizować swój plan. Oświęcim, ich Auschwitz, stał się, jak to określano, Judenrein (oczyszczony z Żydów). Tak prężnie działająca gmina żydowska przestała istnieć. Po wyzwoleniu, w ponad 7-tys. społeczności (...) powrócili do Oświęcimia nieliczni (186 – PAP). Wśród nich znaleźli się: Leon Schoenker, rabin Kuppermann, Mosze Goldberg. Podjęli decyzję o pozostaniu i odbudowaniu gminy. (...) To się nie powiodło” – napisała Lucyna Filip.

Żydzi po wojnie wyemigrowali. Pozostał tylko jeden – Szymon Kluger. Zmarł w 2000 roku i spoczął na oświęcimskim kirkucie.

Żydzi mieszkali w Oświęcimiu od drugiej połowy XVI wieku. Miasto nazywali Oszipcin. (PAP)

Katowice w Ostrawie. Fotograficzna podróż w ratuszu

O tym, jak nowoczesnym miastem są Katowice, można przekonać się zaglądając do foyer Nowego Ratusza w Ostrawie. Wszystko za sprawą wystawy fotograficznej „Katowice dziś” zorganizowanej na 30-lecie podpisania umowy o partnerskiej między Ostrawą a Katowicami.

Wystawę zainaugurował wernisaż z udziałem przedstawicieli władz obu miast. Zastępca prezydenta Zbyněk Pražák zwrócił uwagę, że ekspozycja jest świadectwem tego, że Katowice – podobnie jak Ostrawa – potrafiły wykorzystać ostatnie trzydzieści lat do przekształcenia się w miasto z nową, perspektywiczną przyszłością.

– Obie nasze regionalne metropolie musiały mierzyć się z podobnymi wyzwaniami i problemami, co doprowadziło nas do zbliżenia oraz wzajemnej inspiracji – zaznaczył.

Zastępca prezydenta miasta Katowice Jarosław Makowski wyraził nadzieję, że wystawa fotograficzna wzbudzi w mieszkańcach Ostrawy zainteresowanie Katowicami.

– Łączy nas nie tylko przemysłowa historia rozwoju, ale również podobne wyzwania na przyszłość. Nasze samorządy chętnie wymieniają się doświadczeniami i realizują wspólne projekty – podkreślił, wskazując

● Katowice są dziś nowoczesnym miastem, które dobrze wykorzystało ostatnie 30 lat. Fot. Marek Mierzwa Fotografia, Katowice – oficjalny profil miasta

przekształcenie ulicy Mariackiej na wzór Stodolní czy budowę sali koncertowej dla Filharmonii im. Leoša Janáčka w Ostrawie na wzór nowej siedziby Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia. – Mam nadzieję, że wystawa w ostrawskim magistracie pozwoli dostrzec przemiany, jakie przeszły Katowice w ostatnim czasie i zachęci mieszkańców Ostrawy do kolejnych wizyt w naszym mieście – powiedział.

W foyer ratusza można oglądać dziesięć atrakcyjnie zaprojektowanych paneli fotograficznych, które prezentują aktualne oblicze Katowic. Wystawa umożliwia poznanie atrakcji miasta – od nowoczesnych

obiektów sportowych, przez dobrze zaprojektowane przestrzenie publiczne ulic i placów, gdzie tętni życie społeczne i kulturalne miasta, po zabytki, instytucje kultury oraz tereny zielone zachęcające do wypoczynku.

Wystawę można oglądać do końca marca.

Partnerstwo między Ostrawą a Katowicami jest – z perspektywy morawsko-śląskiej metropolii – drugim najstarszym. Umowa została podpisana w 1970 r, a odnowiona oficjalnie w 1996. Najstarszym miastem partnerskim Ostrawy pozostaje brytyjskie Coventry (partnerstwo zawarto w 1957 roku). (klm)

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ČT2, niedziela od godz. 19.30. **POLSKIE AUDYCJE:** po-pt. godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzynieć 105,3 MHz. **RADIO KATOWICE:** „U Polaków za Olzą” – niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/Zaolzie.

CO W TERENIE

CIERLICKO – Macierz Szkolna zaprasza na bajkę muzyczną pt. „Co na to kury?” w wykonaniu dzieci z przedszkola i szkoły. Spektakl odbędzie się 21 marca w Domu Kultury o godz. 14.00 i o 16.00. Bilety do nabycia w szkole oraz na miejscu.

▲ Kluby Kobiet i Seniora w Cierlicku-Centrum, Kościelcu, Stanisławicach i Grodziszczu zapraszają swych członków na spotkanie klubowe w czwartek 12 marca o godz. 16.00 do Domu Polskiego na Kościelcu.

CZ. CIESZYŃ – MK PZKO Centrum zaprasza na zebranie członkowskie, które odbędzie się w sobotę 14 marca o godz. 16.00 w sali Domu Polskiego przy ul. Bożka.

▲ Międzygeneracyjny Uniwersytet Regionalny zaprasza we wtorek 17 marca o godz. 17.00 na spotkanie pt. „Jedź mądrze, nie modnie – jak filtrować informacje o żywieniu”.

Wykład poprowadzi Joanna Czepczor, dietetyk. Spotkanie odbędzie się w Centrum Polskim przy ulicy

Strzelniczej 28 w Cz. Cieszynie (budynek ZG PZKO).

LESZNA DOLNA – MK PZKO zaprasza wszystkie panie oraz ich przyjaciół panów i sympatyków na przedstawienie teatralne pt. „Oponki” w wykonaniu Teatru Bez Kurtyny z Karwiny. Odbędzie się w niedzielę 15 marca o godz. 15.00 w Domu PZKO. Wstęp wolne datki.

MILIKÓW-CENTRUM – Zarząd MK PZKO zaprasza wszystkich członków oraz sympatyków na walne zebranie, które odbędzie się 15 marca o godz. 15.00 w Domu PZKO.

PTTS „BESKID ŚLĄSKI” – Zarząd zaprasza wszystkich członków na doroczne zebranie członkowskie w niedzielę 15 marca o godz. 15.00 do Ośrodka Kultury „Strzelnica” w Czeskim Cieszynie.

OFERTY

PROFESJONALNE CZYSZCZENIE-MALOWANIE dachów i elewacji wszystkich rodzajów. Tel. 776 051 335, 608 544 982. www.nater-strech.cz.

Gł-132

OBCINANIE drzewek owocowych. Tel. +48 513 702 642.

Gł-126

USUWANIE, frezowanie pni. Tel. +48 513 702 642.

Gł-127

WYSTAWY

CZ. CIESZYŃ, KONGRES POLAKÓW, ul. Grabińska 458/33: wystawy pt. „Ewa Milerska. Życie i twórczość”, „Henryk Jasiczek. Zamyslenie”, „W naszej polskiej szkole

w Wędrzyni” i „Centralne Stowarzyszenie Spożywcze dla Śląska w Łazach”. Czynne od wtorku do piątku w godz. 8.00-15.00.

CZ. CIESZYŃ, ZARZĄD GŁÓWNY PZKO, ul. Strzelnicza 28, korytarz wejściowy: wystawa pt. „Głos. Gazeta Polaków w Republice Czeskiej”. Czynna w godzinach otwarcia biblioteki.

KARWINA, Oddział Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej, rynek Masaryka 9/7: zaprasza na wystawę obrazów, ilustracji i dzieł tekstylnych pt. „Powłoki” autorstwa Pauliny Bubik-Szotkowskiej. Ekspozycja czynna w godzinach otwarcia biblioteki (patrz www.rkka.cz).

TRZYNIEC, MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ i MIASTA TRZYNCA, ul. Frýdecká 387: do 29. 3. wystawa pt. „Josef Novický i jego twórczość”.

Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00. ▲ do 31. 3. wystawa pt. „Werk na obrazkach”. Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00. ▲ do 31. 3. wystawa pt. „Dodaj gazu”. Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.

TRZYNIEC, DOM KULTURY „TRISIA”, Rynek Wolności 526: do 27. 3. wystawa Matěja Smetany pt. „Pusta głowa”. Czynna: po-pt: godz. 8.00-20.00.

CO ZA OLZĄ

COK „DOM NARODOWY”, Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego, Rynek 12, Cieszyń: do 24. 3. wystawa pt. „Dzianinyowy czasoprzewodnik”. Czynna: po-pt w godz. 8.00-16.00.

WSPOMNIENIA

Kto był kochany, nie będzie zapomniany.

Dnia 11 marca 2026 minie 19. rocznica śmierci mojej Kochanej Matki

śp. MARI KOCHOWEJ z domu Herman

zaś 13 kwietnia 2026 minie 35. rocznica śmierci naszego Kochanego Ojca

śp. EUGENIUSZA KOCHA byłego zduna, gracza piłki nożnej Polonia Karwina

O chwilę wspomnień proszą syn, synowa i wnuki.

Gł-067

Dnia 9 marca minęły 22 lata, kiedy opuściła nas na zawsze nasza Kochana Mama

śp. WALERIA KOWALSKA z Olbrachc

Z kolei 5 kwietnia minie 34 lata od śmierci Jej Męża i naszego Drogiego Ojca

śp. ALOJZEGO KOWALSKIEGO

Z miłością i szacunkiem wspominają synowie Stanisław i Tadeusz z rodziną.

Gł-120

Śmierć to nieobecność w wielu miejscach naraz.

Dnia 12 marca 2026 minie druga rocznica śmierci

śp. inż. KAROLA KUBICY

Wszystkich, którzy Go znali, o chwilę wspomnień razem z nami proszą żona, córka i syn z rodzinami.

Gł-135

W naszych sercach i wspomnieniach pozostaniesz na zawsze.

Dnia 9 marca minęła dwunasta rocznica, kiedy od nas odszedł na zawsze

śp. EMIL WIGŁAZS z Hawierzowa-Suchej

Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi.

Gł-133

Dnia 12 marca minie 20. rocznica, gdy odszedł od nas

śp. inż. IVO ZDRAŽIL

O chwilę wspomnień prosi żona Alexandra z rodziną.

RK-014

WAŻNE INFORMACJE

- ☑ Nowym dostawcą dla prenumeratorów „Głosu” jest od 1 listopada 2023 roku PNS, a.s.
- ☑ Bezpłatna linia telefoniczna: 800 400 412 (czynna w dni robocze 7.30-17.00)
- ☑ Zamówienia pisemne: První novinová společnost, a.s. Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickacentrum@pns.cz
- ☑ Wszelkie zamówienia, zmiany i reklamacje prosimy kierować pod nr. tel. 800 400 412.

CZYTAJ NAS CODZIENNIE!

www.glos.live

Aktualizowany serwis o Polakach na Zaolziu

PROGRAM TV

WTOREK 10 MARCA

TVP 1

6.10 Akacjaowa 38 (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Kościół z bliska **8.00** Serwis Info **8.13** Dobre strony. Margaret, Tomasz Kot **8.30** Zaraz wracam 2 (s.) **9.05** Ranczo 9 (s.) **10.05** Komisarz Alex 23 (s.) **11.05** Ojciec Mateusz 7 (s.) **12.10** Agrobiznes **12.40** Magazyn rolniczy **12.55** Natura w Jedyńce. Wielka naturalna bariera **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **15.00** Serwis Info **15.10** Reporterzy **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.25** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.20** Zaraz wracam 2 (s.) **18.55** Akacjaowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Omnibus - szybcy i mądrzy (teleturniej) **21.20** Złodziejski kodeks (thriller, Niemcy/USA) **23.15** W przebraniu mordercy (thriller USA).

TVP 2

6.20 Przysłań nad Biblią. Stworzenie człowieka **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie

11.40 Rosół polski (mag.)

„Rosół polski” to pasjonująca opowieść o kuchni polskiej, która spleta się z bogatą historią naszego kraju i losami ludzi, którzy ją tworzyli. Cykl oddania niezwykle bogactwo naszego dziedzictwa kulinarowego, mnogość i wyjątkowość smaków.

12.15 Którędy po sztuce. Typy lubelskie **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Panna młoda (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Panna młoda (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **20.55** M jak miłość (s.) **21.45** Magazyn Ekspresu Reporterów **21.55** Na sygnale (s.) **22.25** Magazyn Ekspresu Reporterów **23.25** Konwój (thriller).

TVN

5.50 Ukryta prawda **6.45** Kuchenne rewolucje. Wrocław **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Doradca smaku (mag.) **11.25** Kuchenne rewolucje. Łódź **13.40** Ukryta prawda **15.45** Młode gliny (s.) **16.50** Szpital św. Anny (s.) **17.55** Detektywi (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.55** Uwaga! **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.50** The Floor (teleturniej) **21.30** Skok na głęboką wodę **22.45** Kuba Wojewódzki (talk-show) **23.45** Superwizjer (mag.).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Trudne sprawy **11.35** Gliniarze (s.) **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.55** Millionerzy (teleturniej) **20.30** Farma (reality show) **21.30** Ninja vs Ninja (reality show) **23.35** Menu (komedia USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Hotel na wybrzeżu (s.) **9.45** Obiektyw **10.15** Piosenki wokół nas **10.30** Spostrzeżenia z zagranicy **10.35** Hercule Poirot (s.) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.30** Sama w domu **14.00** Buleczki z rana **14.25** Telegramiada **15.05** Dylematy kucharza Svatopluka (s.) **15.55** Hotel na wybrzeżu (s.) **16.45** Podróż po holenderskim Groene Hart **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Inspektor Candice Renoir (s.) **21.05** Zandamskie humoreski (s.) **22.20** Szarlatan (film) **0.15** Pułk łajdaków (s.).

20.00 My, bohaterowie protektoratu

We wrześniu 1938 roku w Czechosłowacji rozpoczęła się mobilizacja. Dziś wiemy to, czego nie wiedzieli nasi przodkowie: Czechosłowacja ponownie wycofa zmobilizowane jednostki i podporządkuje się dyktaturze, która pozabawi republikę ziem pogranicznych.

21.00 Niezłomne **21.45** Kuratorium **23.20** Henryk VIII i jego ludzie **0.05** Egipt z lotu ptaka **1.35** Kwartet.

NOVA

6.00 Śniadanie **8.45** Ulica (s.) **9.45** Spece (s.) **10.50** Detektyw Monk (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.40** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **15.35** Zamienimy się żonami **16.55** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Bracia i siostry (s.) **21.40** Survivor Czechy i Słowacja (reality show) **23.00** Po twojej stronie **23.35** CSI Vegas (s.) **0.40** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.10** M.A.S.H. (s.) **9.15** Ognisty kurczak (s.) **10.35** Gliniarz (s.) **11.50** Agenci NCIS (s.) **13.40** Show Jana Krausa **14.45** Incognito **15.50** Tak jest, szefie! **17.05** Szpital 24/7 **17.55** Nakryto do stołu! **18.55** Wydarzenia, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Polabi (s.) **21.35** 7 przypadków Honzy Dédka **23.55** Tak jest, szefie! **1.00** Policja w akcji.

ŚRODA 11 MARCA

TVP 1

6.10 Akacjaowa 38 (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Rodzina (nie od) święta **8.00** Serwis Info

8.13 Dobre strony.

Miuoshi i Krzysztof Zanussi

Cykl programów realizowany przez Narodowe Centrum Kultury dotyczący promocji czytelnictwa. O wartościach płynących z czytania opowiadają znane postaci świata kultury. Miuoshi i Krzysztof Zanussi dzielą się pierwszymi lekturami, które ich ukształtowały. Na co przygotowały Krzysztofa Zanussiego książki Balzac? Jaka lektura inspirowała utwory Miuosha?...

8.30 Zaraz wracam 2 (s.) **9.05** Ranczo 9 (s.) **10.00** Komisarz Alex 23 (s.) **11.00** Ojciec Mateusz 7 (s.) **12.10** Agrobiznes **12.50** Natura w Jedyńce. Wielka naturalna bariera **14.00** Złoty chłopak (s.) **15.00** Serwis Info **15.10** Reporterzy (mag.) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.25** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.20** Zaraz wracam 2 (s.) **18.55** Akacjaowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Piłka nożna. Liga Mistrzów UEFA: Real Madryt CF - Manchester City FC **23.10** Wicząc z Mistrzem. Andrzej Wajda. Tatarak (dramat).

TVP 2

6.25 Pożyteczni.pl (mag.) **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.40** Gwiazdorska kuchnia Ani 3 (mag.) **12.15** Rzecz Polska. Cukiernia Julii Keilowej **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Panna młoda (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Panna młoda (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Przepis dnia (mag.) **20.55** Na dobre i na złe (s.) **21.55** Na sygnale (s.) **22.55** Peakay Blinders 6 (s.).

TVN

5.50 Ukryta prawda (s.) **6.45** Kuchenne rewolucje. Poznań **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Doradca smaku (mag.) **11.25** Kuchenne rewolucje. Lublin **13.40** Ukryta prawda **15.45** Młode gliny (s.) **16.50** Szpital św. Anny (s.) **17.55** Detektywi (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.50** The Floor (teleturniej) **21.30** Królowa przetrwania 3 (reality show) **22.55** Jak się pozbyć cellulitu (komedia).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Trudne sprawy **11.35** Gliniarze (s.) **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 (s.) **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.55** Millionerzy (teleturniej) **20.30** Farma (reality show) **21.30** Bez pudru, czyli kabaret plus... **22.45** 22 Jump Street (komedia USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Hotel na wybrzeżu (s.) **9.55** Co umiały nasze babce **10.20** Chwila dla piosenki **10.35** Opowiadaj (s.) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, pogoda, sport **12.30** Sama w domu **14.00** Kot to nie pies **14.30** Zanim wybiję północ **14.50** Piecze cały kraj **16.00** Hotel na wybrzeżu (s.)

16.45 Podróż po indyjskim Pendźabie

W ramach programu udamy się do Złotej Świątyni, serca sikhizmu, siódmej najważniejszej religii. Zobaczymy największą jadalnię na świecie na granicy z Pakistanem, gdzie każdego wieczoru odbywa się wyjątkowy rytuał...

17.15 AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.15** Opowiadaj (s.) **21.05** 13. komnata Jaroslava Svěcenego **21.35** Buko (film) **23.25** Inspektor Candice Renoir (s.) **0.20** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Czar austriackich gór **9.15** Aleksander von Humboldt, wynalazca natury **10.05** Puma, legenda Andów **10.55** Królestwo natury **11.20** Co Czech, to dowdca **11.35** W nowym świetle **11.55** Alois Brunner, kat z Drancy **12.30** UEFA: Real Madryt CF - Manchester City FC **23.10** Wicząc z Mistrzem. Andrzej Wajda. Tatarak (dramat).

17.15 Klan (s.) **18.20** Zaraz wracam 2 (s.) **18.55** Akacjaowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Piłka nożna. Liga Mistrzów UEFA: Real Madryt CF - Manchester City FC **23.10** Wicząc z Mistrzem. Andrzej Wajda. Tatarak (dramat).

17.15 Klan (s.) **18.20** Zaraz wracam 2 (s.) **18.55** Akacjaowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Piłka nożna. Liga Mistrzów UEFA: Real Madryt CF - Manchester City FC **23.10** Wicząc z Mistrzem. Andrzej Wajda. Tatarak (dramat).

17.15 Klan (s.) **18.20** Zaraz wracam 2 (s.) **18.55** Akacjaowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Piłka nożna. Liga Mistrzów UEFA: Real Madryt CF - Manchester City FC **23.10** Wicząc z Mistrzem. Andrzej Wajda. Tatarak (dramat).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Trudne sprawy **11.35** Gliniarze (s.) **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 (s.) **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.55** Millionerzy (teleturniej) **20.30** Farma (reality show) **21.30** Bez pudru, czyli kabaret plus... **22.45** 22 Jump Street (komedia USA).

CZWARTEK 12 MARCA

TVP 1

6.10 Akacjaowa 38 (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Pełnia wiary **8.00** Serwis Info **8.13** Dobre strony. Tomasz Organek i Andrzej Seweryn **8.25** Zaraz wracam 2 (s.) **9.00** Ranczo 9 (s.) **10.00** Komisarz Alex 23 (s.) **11.00** Ojciec Mateusz 7 (s.) **12.10** Agrobiznes **12.35** To się oplaca (mag.) **12.55** Natura w Jedyńce. Wielka naturalna bariera **14.00** Złoty chłopak (s.) **15.00** Serwis Info **15.15** Reporterzy **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.25** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.20** Zaraz wracam 2 (s.) **18.55** Akacjaowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Omnibus - szybcy i mądrzy (teleturniej) **21.20** Ojciec Mateusz 34 (s.) **22.20** Sprawa dla reportera (mag.) **23.20** Tischnier.

TVP 2

6.20 Operacja zdrowie. Histeroskopia (mag.) **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.40** Wywiad z Lady i Lordem Carnarvon **12.10** Którędy po sztuce. Maria Jarrema (mag.) **12.20** Nabożeństwo Kościoła Chrześcijan Baptystów w Olsztynie **13.15** Panna młoda (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic (s.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Panna młoda (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Super Gary. Gotuj z Bosacką! **21.15** Tak to leciało! (teleturniej) **22.15** Syn (s.) **23.55** Rodzinka.pl (s.).

TVN

5.50 Ukryta prawda **6.45** Kuchenne rewolucje **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Doradca smaku (mag.) **11.25** Kuchenne rewolucje. Pabianice **12.35** Kuchenne rewolucje. Zielona Góra **13.40** Ukryta prawda **15.45** Młode gliny (s.) **16.50** Szpital św. Anny (s.) **17.55** Detektywi (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.50** The Floor (teleturniej) **21.55** Kuchenne rewolucje

23.05 Chłopaki nie płaczą (komedia)

Bohaterami filmu są dwaj młodzi przyjaciele: skrzypek Kuba (Maciej Stuhr) i Oskar (Wojciech Kłata), którzy przez przypadek zostają wpłątani w aferę z gangsterami. Pewnego wieczoru Kuba postanawia pomóc swemu nieśmiałoemu i zakompleksionemu przyjacielowi ściągając do domu jego wują dwie dziewczyny...

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Trudne sprawy **11.35** Gliniarze (s.) **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 (s.) **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.55** Millionerzy (teleturniej) **20.30** Farma (reality show) **21.30** Nasz nowy dom (reality show) **22.55** Sortownia (s.).

PROGRAM TV

CO W TEATRZE

SCENA BAJKA – CZ. CIESZYN: Sametowy króliczek (10, 11, godz. 10.00). **▲ PIOTROWICE:** Princ Bajaja (12, godz. 9.20)

SCENA POLSKA – HAWIERZÓW: Niewolnice z Pipidówki (10, godz. 19.00). **▲ KARWINA:** Niewolnice z Pipidówki (11, godz. 19.00)

CO W KINACH

BYSTRZYCA: Lany poniedziałek (11, godz. 18.05).

HAWIERZÓW – Centrum: Hopnięci (10, 11, godz. 17.00); Dwaj prokuratorzy (10, godz. 18.00); Idols (10, 11, godz. 19.00); Medicus 2 (11, godz. 9.30); Alpha (11, godz. 18.00); Přání k narozeninám: Křtiny (12, godz. 16.00); Raději zešilet v divočině (12, godz. 18.00); Baw się dobrze i przeżyj (12, godz. 18.30).

JABLONKÓW: Spongebob w filmie (10, godz. 17.00).

KARWINA – Centrum: Poberta (10, godz. 17.30); Panna Młoda (10, godz. 20.00); Šviháci (11, godz. 15.00); Zo-oogród 2 (11, godz. 17.30); Krzyk 7 (11, godz. 20.00); Reminders of Him. Częstka Ciebie, którą znam (12, godz. 17.30); Baw się dobrze i przeżyj (12, godz. 20.00).

KARWINA – Ex: Wichrowe wzgórza (12, godz. 18.00).

CO W STREAM-IE

Z Belfastu do nieba

Czarna komedia obyczajowa skupiona na trzech przyjaciółkach z Belfastu, które znają się od dzieciństwa, lecz z biegiem lat ich drogi się rozeszły. Gdy jedna z nich niespodziewanie umiera w tajemniczych okolicznościach, pozostałe dwie wracają do rodzinnego miasta, by zmierzyć się z przeszłością, dawnymi konfliktami i sekretami, które przez lata narastały między nimi. Spotkanie po latach szybko uświadamia im, że łączy je nie tylko nostalgia, ale także wspólne poczucie winy i niedopowiedziane sprawy. Serial balansuje między humorem a dramatem, pokazując, jak cienka bywa granica między lojalnością

▲ SUCHA GÓRNA: Kogut w rosole (12, godz. 19.00).

„Wichrowe wzgórza” w reżyserii Emerald Fennell to odważna i oryginalna wersja jednej z największych historii miłosnych wszech czasów. Margot Robbie i Jacob Elordi wcielają się w Cathy i Heathcliffa, których zakazana, romantyczna namiętność z czasem staje się toksyczna. Film jest monumentalną opowieścią o pożądaniu, miłości i szaleństwie.

Gdzie oglądać: Netflix

Słowacki mistrz w Cieszynie: Eduard Grečner w Kinie na Granicy

Eduard Grečner, legenda słowackiej kinematografii, reżyser, scenarzysta i nauczyciel spotka się z publicznością w Cieszynie podczas majowego Przeglądu Filmowego „Kino na Granicy”.

● Eduard Grečner, który w tym roku świętować będzie 95. urodziny, przyjął zaproszenie i przyjedzie do Cieszyna. Na zdjęciu w filmie „Prawda jest najważniejsza” Maroša Brázdý. Fot. mat. pras.

Łukasz Klimaniec

Eduard Grečner to autor takich filmów, jak „Každy týždeň ma siedem dní” (1964), „Nylonowy księżyc” (1966), „Po-

wróć Smoka” (1968) i „Sen Jaszka” (1996). Jego kariera odzwierciedla trudne losy czechosłowackich intelektualistów po Praskiej Wiośnie w 1968 roku, kiedy ich scenariusze i projekty filmowe były blokowane przez cenzurę.

– Jego historie filmowe, inspirowane neorealizmem i francuską Nową Falą, próbowały przewyciężyć schematyczność socrealizmu, poruszać tematy egzystencjalne i krytycznie reagować na bieżące wydarzenia społeczne – podkreśla Martin Novosad, czeski dyrektor programowy „Kina na Granicy”. – Twórczość Grečnera charakteryzuje się głębią psychologiczną, która przejawia się nie tylko w konstrukcji postaci, ale także w złożoności tematów – dodaje.

Maciej Gil, historyk kina i animator kultury filmowej, od wielu lat związany z Przeglądem Filmowym

„Kino na Granicy” zauważa, że to zawsze była rola i istota „Kina na Granicy”, żeby obok prezentacji tego, co tu i teraz, sięgać do archiwów, przypominać lub wręcz odkrywać dzieła i twórców zapomnianych lub zgola nieznanych.

– A co, gdyby przedstawić artystę, który jest klasykiem, ale jego dzieła

POSTSCRIPTUM

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

1. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (mebel w jadalni, przy którym spotykamy się w czasie Świąt)

2. szlaki inaczej lub określone drogi wyznaczone do przejechania

3. achteł, dawna jednostka lub uczeń klasy ósmej potocznie

4. drzewna tkanka.

1

2

3

4

1	2	3	4

Wyrazy trudne lub mniej znane: ŁYKO

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Pionowo i poziomo jednakowo:

1. amator kąpeli w zimnej wodzie

2. bardzo dużo, np. uczuć

3. postać z książki dla dzieci Astrid Lindgren

4. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (jeden z podstawowych zmysłów dostępnych organizmowi, służący do chemicznej analizy składu pokarmu).

1

2

3

4

1	2	3	4

Wyrazy trudne lub mniej znane: ŁYKO

MINIKWADRAT MAGICZNY III

Pionowo i poziomo jednakowo:

1. azjatycka rzeka lub imię żeńskie

2. część monitora lub telewizora

3. hasło na transparencie lub informacja na szyldzie

4. dawniej niechęć, animozja, uraza.

1

2

3

4

1	2	3	4

Wyrazy trudne lub mniej znane: ANSA

LOGOGRYF

Rozwiązaniem jest nazwa wsi, w powiecie cieszyńskim, w województwie śląskim, w granicach historycznego regionu Śląska Cieszyńskiego, geograficznie zaś na Pogórzu Śląskim...

1. wilgotność najczęściej połączona z wysoką temperaturą oraz brakiem ruchów mas powietrza; duszność, zaduch, parność

2. ten, kto doradza, udziela porad

3. grupa harcerzy, podzielona na zastępy

4. zabieg stosowany w ostrej niewydolności nerek, którego celem jest oczyszczenie krwi z nadmiaru mocznika

5. małe kawałki jakiegoś materiału, który się wbił w skórę, inaczej zadra

6. była grecka jednostka monetarna

7. grupa oaz w zachodniej części Egiptu – Ad-..., na obszarze Pustyni Libijskiej, w muhafazie Nowa Dolina.

1

2

3

4

5

6

7

D						A
D						A
D						A
D						A
D						A
D						A
D						A

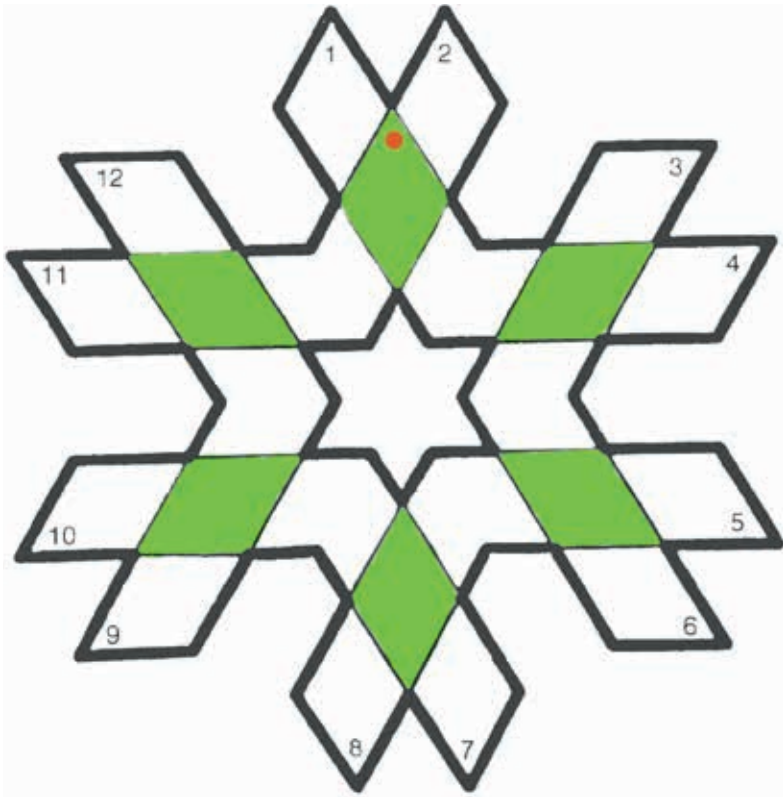
Wyrazy trudne lub mniej znane: DACHILA

LOGOGRYF ŁAMANY

Rozwiązaniem jest nazwa miasta w Polsce, w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie kętrzyńskim, będącego siedzibą gminy miejsko-wiejskiej. Pod względem historycznym miejscowość leży w Prusach Dolnych, na obszarze dawnej Barcji, a także na Mazurach...

- 1.-4. dygnicie jako forma powitania
- 3.-6. The..., zespół Jima Morrisona
- 5.-8. „Za ostatni...”, przebój Budki Suflera
- 7.-10. japońska firma produkująca ciężarówki i autobusy
- 9.-12. mieszka w Sztokholmie
- 11.-2. czasem kręci się w oku.

Wyrazy trudne lub mniej znane: ISUZU

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 20 marca 2026 r. Nagrodę z 24 lutego otrzymuje **Krystyna Hampel z Olbrachcic**. Autorem dzisiejszych łamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie kwadratu magicznego z 24 lutego: TURÓW
Rozwiązanie logogryfu łukowego z 24 lutego: CELÓW
Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 24 lutego: BROM, ROUTER, OTELLO, MROK
Rozwiązanie minikwadratu magicznego II z 24 lutego: MRAK, RYSTER, ATEOZA, KRAN
Rozwiązanie minikwadratu magicznego III z 24 lutego: FALA, AREK, LEGO, AKON

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. Polonia i Polacy za granicą 2023 ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów. Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

MINISTERSTWO KULTURY

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie

Fundacja POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE im. Jana Olszewskiego

STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA”

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyń, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu”, ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyń 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Łukasz Klimaniec, klimaniec@glos.live • Fotoreporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt makiety: Jacek Utko • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę prenumeratorom prowadzi PNS, a.s. Pásečická 1/2773, 193 00 Praha 9-Horní Počernice. Zamówienia pod adresem: První novinová společnost, a.s., Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickacentrum@pns.cz. Reklamacje tel. 800 400 412 • Kolportaż: PNS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a.s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indexu 42501, ISSN 2570-8708.

„Głos” należy do Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS